

МИХАИЛ БУЛГАКОВ
СЕРИЯ 06 № 0660243
ИСТИНСКА СЛУЧКА

Превод от руски: Лиляна Минкова, 2003

chitanka.info

В четири часа следобед чиновникът Йожиков застана пред касиера и получи от него съвсем новичка, шумоляща банкнота от десет рубли, втора, захабена и с жълто петно, още шест великолепни разноцветни парични знака и сивосинкаво парче хартия голям формат.

— Облигация — изрече със сладка усмивка касиерът.

Йожиков повъртя презрително нос над хартията и я пхна в джоба.

В канцеларията видя Петухов — колега на Йожиков, известен математик, философ и кретен. Петухов размахваше облигацията си и обясняваше на плътно наобиколилите го чиновници:

— Според теорията на вероятностите най-голямата печалба ще се падне на нечетен номер. Твърдя го, след като съм проучил таблиците от предишните два тиража. Затова нарочно взех от касиера нечетен. Вижте: завършва на 827.

Всички чиновници си погледнаха номерата. Двама не издържаха и хукнаха при касиера да сменят четните с нечетни.

Петухов говореше толкова убедително, че хипнотизира дори Йожиков. Йожиков измъкна облигацията и се убеди, че не е имал късмет. Серия 06 № 0660243.

„То на мен кога ли ми е вървяло“ — каза си Йожиков и отиде при касиера.

Касиерът каза, че облигациите са се свършили.

— Прощавайте, ами серията? — попита Петухов секретаря.

— Серията ще може да се предскаже не по-рано от петия тираж, тоест през 1924 година — отговори Петухов, — но приблизително мога да кажа, че ще е — (той направи с молив някакво изчисление на гърба на своята облигация) — или трета, или пета, а най-вероятно — нашата шеста.

— Аз ще замина тогава за Париж — каза машинописката.

— Аз пък веднага ще я продам — каза клетникът, който вписваше изходящите.

— Няма смисъл — посъветва го касиерът, — тиражът е утре. По-добре я заложете в банката. Току-виж сте спечелили!

Йожиков вървеше по улицата, изпълнен с мисли за златния заем. От всички стени го гледаха и привличаха погледите плакати с надпис „Златен заем“.

„... Възможност за всеки да спечели огромна сума в злато“ — повтаряше машинално Йожиков, — „хъм, за всеки. Всъщност защо да не мога да спечеля и аз? Нали съм също такъв всеки, каквито са и всички. Представете си, че питомчето завърта оная сфера и излиза 06. А после и 0660. Кое то е вече добре. Ами какво ще кажете, ако извърти след това случайно и 243. Това вече ще е нещо такова, нещо такова... Нещо абсолютно неопишимо...“

На 30-ти вечерта Йожиков купи „Вечерна Москва“ и се убеди, че още нищо не е спечелил. Питомецът завърташе и се спираше на разни дивотии, които изобщо не приличаха нито на 660, нито на 243.

На 2-ри януари питомчето пак се посрами.

На 3-ти също. Най-близкият номер беше 0660280.

На 4-ти, като разбра от „Известия“, че се разиграват най-големите печалби, Йожиков реши да отиде в Новия театър, но вместо това заспа у дома си на канапето.

Йожиков се събуди от почукване на вратата. След поканата: „Влезте“ — влезе нахакан непознат с огромен лист в ръце.

Като видя чорлавия Йожиков, човекът плесна с ръце и възкликна:

— Е, какво ще кажете! А? Спи си на дивана като невинно пеленаче, вместо да танцува сега най-истински фокстрот! Позволете да се представя: Иля Семьонович, комисионер.

— С какво мога да ви бъда полезен? — изпелтечи смаяният Йожиков.

Ексцентричният посетител избухна във весел смях.

— Е не, този гражданин Йожиков е най-същински оригинал. Пита с какво можел да ми бъде полезен. А? И през ум не му минава да попита с какво аз мога да му бъда полезен! Затова аз ще му кажа — ето с какво!

С тези думи Иля Семьонович разгърна пред Йожиков листа, който се оказа вестник „Известия“. Стаята тозчас заподскача.

На листа Йожиков видя огромни червени букви и цифри: „Печалбата от 50 000 златни рубли — сер. 06 № 0660243“.

— Какво? — каза той, усещайки как в главата му всичко се преобърна. — Какво? Та това е... — от гърлото на Йожиков вместо глас се изтръгваше някакво скърцане, — та това е моят номер...

— Аз да не твърдя, че е мой? — радостно му отвърна Иля Семьонович. — Позволете да ви целуна, скъпи мой гражданино Йожиков!

С тези думи Иля Семьонович прегърна Йожиков и го целуна и по двете бузи.

— Виж го ти питомеца... — каза Йожиков, който вече не се помнеше.

— Никакви питомци — отговори енергично Иля, — а ми позволете, многоуважаеми гражданино Йожиков, да разбере какви са вашите желания?

Но рухналият без сили на канапето Йожиков не желаше нищо. Той мълчеше и искаше само едно — колелото в главата му да престане да се върти. Възвърна си способността да желае едва след като Иля го напръска с вода.

Тогава Йожиков разлепи устни и дрезгаво каза:

— Желая да се ожения за мадам Мухина, но тя не е съгласна.

— Тя не е съгласна? — възкликна Иля. — Не, вие ще ме уморите от смях, скъпи ми Йожиков. Бих искал поне с едното очо да зърна глупачката, която не иска да се омъжи за човека, спечелил петдесет хиляди в чисто злато. Успокойте се: тя вече, да, тя е съгласна.

Само след миг Иля Семьонович доведе от антрето мадам Мухина. Мадам Мухина се усмихна свенливо, оправя алената роза в косата си и каза:

— Аз винаги съм ви обичала, Жан...

После събитията се завихриха в сладостна мъгла. Седнал на канапето, Йожиков целуваше мадам Мухина и изреждаше на Иля Семьонович своите желания. Оказа се, че желае златен часовник, да замине за Крим, лилави долни гащи, хайвер на зърна, да отиде на „Аида“, бюст на Лев Толстой, килим, ловна пушка, три стаи и кухня, автомобил...

Иля Семьонович доставяше като магьосник всичко. За един само миг Йожиков се озова за известно време в Крим, носеше в джоба си златен часовник, седеше в ложа в Большой театър, обикаляше с вонящо такси Страстния площад и купуваше на Сухаревка самурена шуба на мадам Мухина.

Животът на Йожиков се превърна в главозамайваща спирала и Йожиков помнеше само две неща — номера на текущата си сметка и...

че не остана трезвен нито миг.

Така продължи месец и в края на краищата стана скандал.

Появи се някакъв със значка на Въздушния флот на гърдите и учтиво заяви:

— Ама ти, Йожиков, си всъщност голямо прасе. Петдесет хиляди ти се изсипаха от небето, а да си пожертвал поне копейка за Въздушния флот.

Йожиков го загриза съвестта.

— В такъв случай жертвам дващсет хиляди. Цял аероплан — извика Йожиков, — но при условие той да се нарича „№ 0660243 — на гражданина фокер — Йожиков“.

— Дадено — усмихна се снизходително въздушнофлотовецът.

Но в този миг изскочи мадам Мухина и провали всичко.

— Какво! — кресна тя, — ти си се побъркал бе, идиот. Дващсет хиляди! Докато съм жива, няма да позволя!

— Парите са си мои! — изрева Йожиков и целият пламна. — Вън!...

Събуди се на канапето от собствения си рев и разбра, че всичко му се е присънило: и Иля Семьонович, и бюстът на Лев Толстой, и мадам Мухина.

През последния ден на тиража Йожиков отиде на работа и не се стърпя, сподели:

— Пък аз, представяте ли си, сънувах, че съм спечелил петдесет хиляди. Хем толкова реално беше.

— Вашият номер не може да спечели — каза уверено Петухов, — ще спечели нечетен номер, завършващ на 5 или на 7, в краен случай на 3.

В четири нула нула часа в канцеларията донесоха „Вечерна Москва“. Йожиков я разгърна развълнуван и усещайки сърцебиене, погледна четвърта страница. По лицето му побягна кисела усмивка.

Петдесет хиляди — серията е друга.

И дващсет и пет хиляди — също.

И десет хиляди.

И пет хиляди.

— Ех-ех-ех — въздъхна Йожиков и плъзна по инерция поглед по таблицата за петстотин златни рубли.

Най–напред видя 06. После видя 066 и пребледня като платно. После края на номера — 43 и най–сетне, вече като в мъгла средата — 02.

От службата Йожиков си тръгна по необичаен начин. По стълбата го следваше цялата канцелария и някакви непознати небръснати хора от третия етаж, които го сочеха с пръст, куриери и момчетия — продавачи на цигари. От двете му страни две машинописки бяха хванали Йожиков под мишница.

Йожиков каза премаляло:

— Може да се окаже печатна грешка. Купувам си стая...

Унил и мълчалив, Петухов си тръгна сам. Неговият номер се различаваше от този на Йожиков само с една единица. На Петухов му лепнаха завинаги прякора „Теория на вероятностите“.

Ако някой мисли, че съм измислил този разказ, нека погледне таблицата с печалбите от петстотин златни рубли.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.